Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII nr. 37 (597) * miercuri 8 mai 1957 * 4 pag. 15 bani

ANCHETA SAPTAMINII LA:

Brăila

Colectivul nostru de conducere...

„Are inițiativă"...

...declară Jianu Aurica, de la Casa de copii școlari nr. 2 din Brăila. De fapt, aceasta e o părere generală a pionierilor de la sus-numita casă de copii Există și exemple. De pildă, pentru ziua de 8 Martie fiecare pionieră a lucrat cîte un obiect pentru directoare, și educatoare, iar tovarășele de serviciu, în ziua aceea, s-au odihnit. Pionierele au făcut toată treaba.

De-altfel, chiar în ziua anchetei noastre, din inițiativa colectivului de conducere s-au alcătuit brigăzi care au ajutat la curățenie în întreaga clădire Cea mai frumoasă inițiativă a fost însă grădinița de flori. Era frumoasă curtea, mare, cu pietriș, curată, dar era, cum să spun, rece, îi lipsea ceva: tocmai grădinița care azi înveselește curtea Casei de copii.

„Antoaneta e o fată „spirt"...

...ne-au declarat mai mulți pionieri de la Școala de 7 ani nr. 18 Antoaneta nu e președinta unității Președinte e Bănică Petre, dintr-a VII-a B un băiat foarte bun, care lucrează, așa, chibzuit. In adunările colectivului de conducere ei doi se ciocnesc totdeauna. Petre expune programul de activitate Antoaneta se înfurie: „Ce fel de program e ăsta, fără teatru și cinematograf?" Orice program de activitate se îmbunătățește atunci cînd e Antoaneta de față Așa se întîmplă și în detașamentul clasei a VII-a A de care răspunde ea. Acum, Antoaneta a inițiat ceva cu totul deosebit: „Carnavalul fruntașilor la învățătură". Vorbe? Nu! Ci fapte. La ora asta repetițiile sînt în toi. S-au aranjat lucrurile și cu muzica... Așa e Antoaneta, „spirt". Și cînd într-un colectiv de conducere se află o asemenea fată strașnică, devine și el, vrînd nevrînd... „spirt".

„Pe noi ne ajută utemiștii de la mediu"...

Declarația aceasta ne-a făcut-o președintele unității de la Școala medie Nicolaie Bălcescu. E adevărat că tovarășul Strîmbei, secretarul Comitetului U.T.M., este nelipsit de la adunările pionierești. Dar asta nu e totul. De pildă, totdeauna colectivul de conducere al unității se duce cu programul trimestrial de activitate la Comitetul U. T. M. Asta, pentru că nu de puține ori a primit sfaturi și îndrumări de la membrii comitetului. Mai sînt și altele. Odată, Comitetul U.T.M. a discutat într-o ședință despre informarea politică în unitatea de pionieri Concluzia? Informarea nu mergea bine Acum, cei mai buni instructori, tovarăși profesori și, bineînțeles, membrii Comitetului U.T.M. țin informări politice Altădată, Comitetul U.T.M. a înlesnit pionierilor procurarea de bilete la „Bulgărele de zăpadă", „Cenușăreasa" și alte piese de teatru pentru copii, la care biletele se obțin mai greu. Astfel, întreaga unitate a putut vedea mult doritele spectacole. Și, în încheiere, nu se poate să nu amintim despre concursul de recitări al clasei a IV-a, unde U.T.M.-ul a dat premii cumpărate din fondurile strînse de utemiști... Toate acestea pentru faptul că cei din colectivul de conducere se duc cu încredere și cer sprijinul prietenilor lor mai mari.

Un detașament părăsit

Pionierii din clasa a III-a de la Școala de 7 ani nr. 17, al căror detașament a luat ființă acum trei săptămîni, a fost complet părăsit de colectivul de conducere al unității Zūs Carmen, președinta detașamentului, n-a primit nici un fel de îndrumări din partea colectivului de conducere al unității și nici măcar nu-l cunoaște. Menționăm că, deși detașamentul a luat ființă doar acum trei săptămîni, membrii săi sînt pionieri din luna decembrie. Ei n-au ținut nici o adunare și n-au avut nici un fel de activitate pionierească.

Părerea lor

Un grup de tovarăși profesori de la Școala de 7 ani nr. 10 care predau la clasa a V-a B de la această școală, ne-au declarat următoarele despre colectivul de conducere din această clasă: **Tovarășul Alexandru Ion — profesor de matematică**: „Inițiativa în acest detașament este totdeauna prezentă. Fie că e vorba de învățătură, fie că e vorba de alte activități, colectivul de conducere ne dă o mînă de ajutor".

Tovarășa Petride Maria — profesoară de romînă: „Vă povestesc doar un caz: din inițiativa colectivului de conducere s-a cumpărat o balalaică; ea va fi dăruită unei case de copii".

Tov. Dimofte Maria — profesoară de istorie: „Ceea ce-i mai important este faptul că cei din colectivul de conducere intervin chiar în clipa în care se întîmplă o greșeală a unui pionier sau școlar".

Tov. Dobrescu Silvia — profesoară de geografie: „Sînt foarte energici. Să nu vă pară că glumesc, dar cînd predăm în această clasă, noi, profesorii, avem impresia că ne odihnim".

București

Despre colectivul de conducere al detașamentului clasei a IV-a A de la Școala pedagogică mixtă nr. 1 din București, ne-au relatat... faptele.

1. Vine primul examen, vin primele emoții. Mihăilescu Silvia, Damașcan Gabriela și Băjenaru Marian, adică colectivul de conducere, a hotărît să ia măsuri pentru întîmpinarea examenelor. Printre altele l-au criticat într-o adunare a clasei, pe școlarul Vulpoi Dumitru care era slab la învățătură.

2. „Colțul examenelor?" Ce face Bușcă Gabriela, instructoarea de detașament, acolo? A pus una din întrebările folosite la „Colțul examenelor". Aceasta găsită de copii, sună astfel: „In ce secol, în ce an și de cine au fost conduse răscoalele țărănești?"

Joc? S-ar putea. Dar contribuie la recapitularea materiei.

3. Iată altă acțiune a detașamentului. Arsene Eugenia, o bună elevă, a expus clasei felul în care își organizează o zi de muncă. Mulți i-au urmat pilda și nu le-a prins rău.

4. La Popescu Dumitru e gălăgie acasă pentru că are mulți frați mici. Pioniera Ioanid Eugenia l-a invitat acasă la ea și Dumitru are acum liniștea dorită pentru a învăța.

Pagină redactată de **A. Weiss**
Foto: **Grigore Prepeliță**

ZIUA VICTORIEI

La 9 Mai 1945, pe ruinele Reichstagului, ultimul bîrlog al criminalilor fasciști, se înălța biruitor steagul sovietic, anunțînd Ziua Victoriei. Soldați înegriți de fumul exploziilor, trudiți de lupte și de marșuri lungi, se îmbrățișau cu emoție.

Milioane de oameni, în același timp, aduceau salutul lor vitejilor ostași ai armatei sovietice și trupelor aliate care învinseseră sălbatica forță militară a fascismului. Ziua aceasta s-a săpat adînc în inimile tuturor...

Valul uriaș de distrugeri ce-l purtase războiul hitlerist în toată Europa lăsase în urmă numai durere și suferință. Scrum, cenușă și moloz mai rămăsese din atîtea orașe și sate, din construcțiile ridicate de om pentru viața lui. Sute de mii de tineri pieriseră în uriașul măcel.

Gîndul oamenilor se îndrepta acum cu recunoștință spre eroi, cinstind memoria glorioșilor ostași sovietici, a Zoiei Kosmodemianscaia și a lui Matrosov, a vitejilor partizani din maquis, din munții Iugoslaviei, din Bulgaria și Grecia, ale căror jertfe au contribuit la distrugerea celei mai odioase forțe militare.

Omenirea, ieșită de sub amenințarea valului de sînge ce bîntuise atîția ani, plină de speranțe în viitor, a trecut la munca de reconstrucție, la vindecarea rănilor războiului.

Pentru poporul nostru și pentru toate popoarele care au suferit de pe urma fascismului, ziua de 9 Mai a rămas o sărbătoare înaltă. Ostașii sovietici eliberatori au înscris cu litere de aur ziua aceasta în cartea istoriei.

Astăzi, după 12 ani de la înfrîngerea fascismului german, imperialiștii încearcă iarăși să submineze pacea lumii. In goană după profituri economice, caută să subjuge alte popoare, să dezlănțuie din nou războaie.

Dar amintirea nenorocirilor și a singelui ce s-a vărsat e mult prea vie în memoria popoarelor ca să nu lupte cu toate forțele pentru zădărnicirea planurilor războinice ale imperialismului.

Vigilența popoarelor împotriva uneltirilor agresive se întărește din ce în ce mai mult. Milioane de oameni cinstiți din toată lumea sînt hotărîți să apere cu fermitate pacea, bunul cel mai de preț al omenirii, cîștigat cu atîtea jertfe. Țara Uniunii Sovietice și a celorlalte țări socialiste, lupta lor necurmată pentru menținerea și consolidarea păcii sînt un zid în calea ațîțătorilor la război, o chezășie sigură pentru năzuințele sfinte ale omenirii.

Un grup de pionieri germani pe bordul vasului „Pionierul lui Thälmann". Vasul a fost construit cu fondurile strînse de copiii din R.D.G. prin acțiuni patriotice

BUN GASIT DRAGI PIONIERI ROMINI!

In seara de 2 mai am aterizat cu avionul în frumoasa capitală a țării voastre. Eu vin din Berlin și vă aduc salutări călduroase de la fetele și băieții din Republica Democrată Germană.

Ei au citit în ziarul pionierilor germani deseori despre voi. Dar toți doresc să afle și mai mult despre pionieri, despre patria voastră. Și eu doresc mult să cunosc atît cît îmi va permite timpul Republica Populară Romînă.

Copiii din Germania ar dori să lege prietenii cu pionierii din R.P.R. și doresc să facă și un schimb de scrisori cu voi.

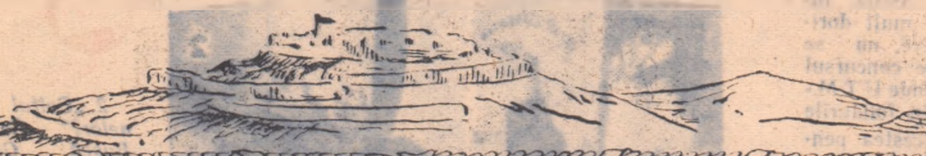
Am cunoscut astăzi în redacția ziarului vostru „Scînteia pionierului" șase fetițe și un băiat din București care doreau de asemenea să corespondeze cu copiii germani. De aceea vă propun ca să adresați dorințele voastre de a corresponda redacției: „Der Junge Pionier" — Berlin W8 — Kronestr. 30/31.

Cu siguranță, știți că pionierii germani au ajutat la construirea unui vas de comerț de 3000 tone. Acest vapor s-a reîntors la 1 Mai din prima sa călătorie din Egipt în portul patriei sale, Rostock.

Pentru săptămînile care vor urma pionierii germani și-au făcut un program bogat. In iunie sînt în Republica noastră alegeri comunale. Și toți băieții și fetele doresc să ajute cu însuflețire la pregătiri. Ei vor cînta, juca și dansa în piețe, dar vor lua parte și la înfrumusețarea orașelor și satelor lor. Așa ajută și la noi pionierii după puterile lor la construirea socialismului. Pionierii germani doresc organizației voastre multe succese la învățătură și multă bucurie la joc.

Vă salutăm cu prietenie și vă strigăm un vesel „Fiți gata!" In numele tuturor pionierilor lui Thaelmann din R.D.G.

redactor al ziarului „Der Junge Pionier"

POPAS IN ISTORIE

De la glorioasa epopee a lui 1877, timpul a cernut optzeci de primăveri. Tot de atîtea ori, pe cîmpurile de bătaie de atunci iarba a încolțit și s-a înfiorat sub unda vîntului care șoptea amintiri, cutremurătoare. Plevna, Grivița, Smîrdan... Numele acestea le rostești cu mîndrie, cu gravitate, fiindcă ele îți vorbesc de eroismul bătrînilor tăi, de o înaltă frăție de arme.

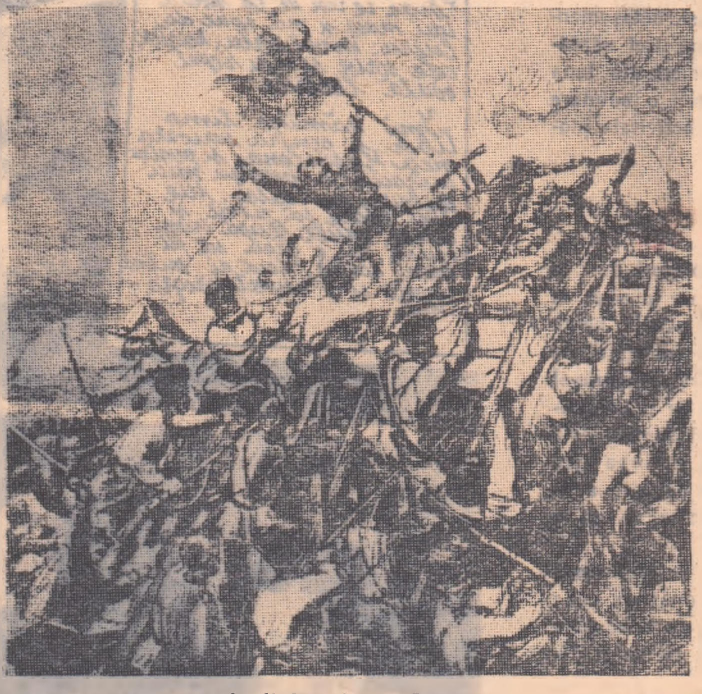
Să facem un popas, după atîta scurgere de vreme, pe măgurile Plevnei, unde s-a prăbușit pentru totdeauna trufia otomană. Prin părțile acestea, pămîntul Bulgariei e presărat pretutindeni cu mărturii ale luptei. Aci au pierit cei mai buni ostași ai unui regiment rus. Dincoace a căzut un dorobanț de-al nostru. In alt loc a fost prins un pașă turcesc. Fiecare palmă de pămînt e o pagină de istorie. Dar mai puternic și mai adînc te copleșește emoția aici, la Plevna, pe locul supremei încleștări. Aici totul a încremenit într-o tăcere solemnă. Nici frunzele copacilor nu se clintesc. Totul veghează cu pioșenie somnul miilor de viteji căzuți. Privită de sus, Valea Plîngerii, pe care au atacat de-atîtea ori regimentele romînești, e un povîrniș nesfîrșit, învelit într-o mantie verde, mătăsoasă, pe care te aștepți să vezi zburdînd miei albi. Dar pe aici au șuierat odinioară, nemiloase, gloanțele turcului, și cîți flăcăi n-au căzut însîngerați, ca să nu se mai ridice vreodată... Oasele lor, cîte s-au mai putut aduna, se odihnesc în cripta bisericuței mausoleu din deal. Nu departe, chiar pe locul unde a fost reduta osmanlîilor, se odihnesc rămășițele eroilor ruși ai lui Skobelev. De jur împrejur s-au păstrat, aidoma ca atunci, fortificațiile. Șanțuri, întărituri, crenele. Numai tunurile care împroșcau țăndări ucigașe au amuțit pentru totdeauna, monștri de oțel învinși. Cîtă vitejie, cît sînge dăruit, ce iureș fără seamăn pentru a reteza gheara vrăjmașă, întinsă amenințător spre inima Europei!

Au pierit mulți viteji ruși acolo. Mausoleul lor e o alcătuire mîndră de stînci, durată spre slavă veșnică. In inima ei, ca într-un altar al amintirii, sînt strînse mișcătoare mărturii. O medalie care a strălucit pe pieptul unui erou, o cartușieră, o schijă, o uniformă sfîșiată de gloanțe, un săculeț pentru tutun, o șuviță de păr, legată cu panglică, dăruită ostașului de cineva drag...

Oamenii aceștia au venit cu cîntecul pe buze, din stepele largi ale Rusiei, și s-au înfrățit în moarte cu dorobanții noștri, pentru apărarea libertății.

Peste cremenea stîncilor, peste șanțuri și tunuri, peste criptele eroilor stăpînește solemnă liniștea. Ceasornicul uriaș al timpului s-a oprit la clipa măreață cînd pe redutele sfărîmate au fluturat, în semn de victorie, flamurile rusești și romînești. Sînt optzeci de ani de atunci.

Vasile MANUCEANU

Asaltul redutei Grivița

Din istoria FILATELIEI

„Timbromania", așa i se spunea în derîdere obiceiului acelora care, în jurul anului 1849, începuseră să se ocupe cu strîngerea de mărci poștale. Astăzi, la numai 108 ani, „timbromania" este practicată cu ardoare de milioane de oameni, iar denumirea ei a fost schimbată în „Filatelie". Timbrele sînt tot atît de prețuite ca și aurul iar seriile rare se vînd cu prețuri fabuloase. Există mii de reviste de filatelie, o bursă filatelică și reguli care constituie legi nescrise pentru filateliștii din toată lumea. Mai mult, se poate vorbi chiar de o istorie a filateliei.

Din această istorie vom spicui cîteva curiozități interesante pe care, cei ce vă ocupați cu filatelia, este bine să le cunoașteți.

★

Primele mărci poștale au fost emise la 6 mai 1840, în Anglia. Emisiunea era formată din două valori: una din 1 penny — de culoare neagră — și alta de 2 penny, de culoare albastră, înfățișînd pe regina Victoria

★

Dar cu mult înainte de francarea scrisorilor cu timbre, la 15 mai 1661, Anglia introdusese monopolul transportului corespondenței, care era ștampilată. Ștampila avea forma unui cerc cu diametrul de 13 mm tăiat de o linie orizontală. In partea superioară erau două litere, iar în partea inferioară o cifră

★

Primul timbru care înfățișează portretul lui Karl Marx a fost emis în anul 1919, în timpul Revoluției socialiste din Ungaria.

★

In țările romînești, cele dintîi timbre au fost emise la 15 iulie 1858. In Moldova, reprezentau „capul de zimbru", vechea stemă a țării. In anul 1862 și apoi în 1864 au fost emise timbrele în Muntenia. Ele înfățișau stema celor două principate unite

★

Primul timbru al Republicii Populare Romîne a fost „Recensămîntul 1948". El a fost pus în circulație la 25 ianuarie 1948. Cu acest prilej, în țara noastră a fost întrebuințată pentru prima oară „ștampila primei zile a emisiunii"

ȘTIAȚI că:

...s-a constatat că anumite flori, trandafirii și garoafele, sînt sensibile la zgomot? Intr-adevăr, așezate în apropierea unor aparate care produc zgomote (T.F.F. etc.), ele se ofilesc mult mai repede decît într-un loc liniștit.

...la mari temperaturi, culoarea metalului topit variază? Astfel, la 700 grade este roșu închis, la 900 grade cireșiu, la 1100 portocaliu deschis, la 1300 alb, iar la 1500 are o strălucire orbitoare.

...pămîntul se învîrtește în jurul soarelui cu o viteză medie de 29,74 km pe secundă? Nu simțiți o amețeală?

...se spune că hîrtia a fost inventată de chinezi cu 11 secole înaintea erei noastre (ei o făceau din bumbac)? In secolul al XII-lea maurii stabiliți în Spania au înlocuit bumbacul cu fibre de cînepă și in. Astăzi, hîrtia se fabrică din lemn (brad, plop), din paie, din frunze de porumb, din papură, din urzici, din trestii și chiar din turbă.

...temperatura degajată de cărbunii ce ard într-o sobă obișnuită este de 450 grade, iar cea din timpul unui incendiu ce mistuie o casă e de 1000 grade?

POȘTA SĂPTĂMÎNII 4—11 V 1957

De vorbă cu cititorii

Cu fiecare zi se lărgește cercul meu de prieteni și, drept să vă spun, sînt tare încîntată. Cînd văd cîte vești primesc, aș vrea parcă să mă încalț cu niște opinci năzdrăvane, să merg să vă văd, să vă fac vizite, așa cum se obișnuiește de fapt între prieteni. Pînă mi-oi procura însă astfel de opinci, caut la unii să le răspund prin gazetă, cu alții să întrețin corespondență, iar acei care pot să mă viziteze îi primesc cu bucurie.

Și acum să mă întorc din nou la veștile sosite prin poștă. Mai întîi o să le răspund la acei care-mi scriu despre învățătură.

Pletea Gh. Ion din clasa a VII-a, comuna Stoenești, Horezu

Știu de ce vi se pare examenul la științele naturii cel mai greu. Probabil că voi nu aveți lot experimental, colț viu. Altfel ați fi putut urmări creșterea plantelor, rolul frunzelor, floarea, fructul.

Studiind practic plantele ați fi putut ține minte mai ușor. La fel ați fi putut studia animalele.

Borcoci Eugen, clasa a VI-a Școala medie nr 2 — Craiova.

Prin tine le string mîna tuturor colegilor tăi și doresc ca hotărîrea voastră de a primi numai note de 4 și 5 pînă la sfîrșitul anului să vi se îndeplinească.

Chisă Maria, clasa a IV-a comuna Bozia, raionul Murgeni.

Nu v-ați gîndit rău să puneți băncuțe printre rîndurile de flori. In vacanță va fi mai plăcut să ascultați povești sau să cîntați în grădină.

Urseanu Gabriel și **Radu Lucian**, Școala de 10 ani nr. 12 Cîmpulung Muscel.

Inițiativa voastră de a vă face dulăpioare pentru ținut scule, dovedește că veți deveni buni gospodari.

MARIUCA

DIN CREAȚIILE CITITORILOR

Șaradă

Partea-ntîia se adună,
In Sahara pe furtună
Cea de-a doua tot așteaptă
Lîngă portativ sub treaptă.
Iar atunci cînd le-ați unit
Curg spumos spre răsărit.

Trimisă de pionierul **Constantin GEANTA**
cl a VII-a
comuna Mușetești
raionul Curtea de Argeș

Ghicitori

Merge dumneaei pe cale
Merge-n sat la vale...
Și e strașnic îmbrăcată
In șubă roșcată,
Tare-i hoață și șireată..
(vulpea)

La statură e micuță
Sare din creangă-n crenguță
A văzut-o o fetiță
Și o cheamă...
(veverița)

trimise de
Marina GRILL
Șc. elementară 150
București

Intre prieteni

Eu am un prieten, Jantea Aurel. Inainte, cînd mă căutai eram la Aurel, cînd îl căutai pe el, era la mine. Azi așa mîine așa, pînă ce ne-am hotărît să nu mai batem drumurile pentru orice fleac și să ne facem un aparat morse. Zis și făcut. Ne-am procurat un electromagnet, două baterii, sîrmă izolată, hîrtie de înregistrat etc. Aparatul însă nu mergea. Am luat totul de la început, după ce însă am cercetat mai bine manualul de fizică.

Acum sînt bucuros. De cîte ori vreau să știu ceva de la Aurel, transmit semnale... Și bineînțeles răspunsul nu întîrzie niciodată.

Ștefan URECHE
cl. a VII-a,
Școala medie mixtă
nr. 1, Giurgiu

De ce nu se rezolva?

Satul Săliște e un sat mic. Ca să ajungi aci, la Malaia, unde e centrul de comună, trebuie să străbați mulți kilometri, să pierzi multe ore. Noi, copiii din Săliște, am putea economisi acest timp dacă cooperativa din satul nostru ar aduce creioane, caiete.

Credem că Sfatul popular al comunei Malaia, de care aparține și cooperativa noastră, ne-ar putea ajuta în această privință.

Nicolaie IONESCU
cl. a IV-a,
satul Săliște,
raionul R. Vîlcea,
reg. Pitești

Copiii din COMUNA VINEREA

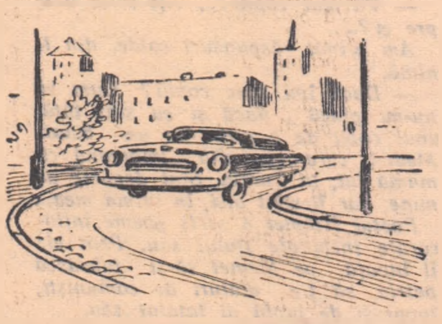
Adeseori ați citit în paginile gazetei noastre despre pionierii din comuna Vinerea, regiunea Hunedoara, care au lansat chemarea cu privire la amenajarea loturilor Festivalului. Pînă acum nu i-ați cunoscut decît din auzite. De aceea, ne-am gîndit să vă înfățișăm pe cîțiva dintre ei, precum și felul în care își desfășoară activitatea pe lot

FOTO 1. — *Nu o dată s-a întîmplat ca lotul să fie vizitat de nepoftiți. E vorba de cai, păsări și alte animale. De aceea pionierii au hotărît să împrejmuiască lotul cu un gard înalt.*
Să mai poftească deci „vizitatorii" să pătrundă aici...

FOTO 2. — *Dacă-i prea cald afară, nu-i nimic. Legumele și zarzavaturile nu duc lipsă de apă. Pionierii au săpat o mulțime de șanțuri ce aduc apa între straturi.*

FOTO 3. — *Scurca Vasile și Herlea Maria au luat în grijă unul din straturile de usturoi. Acum, cînd usturoiul s-a făcut mare, ei vin aproape în fiecare zi pentru a smulge buruienile crescute pe stratul lor.*

LIMUZINA albastră

Cearta dintre Toma și Nichituș se dezlănțui în recreația mare. Nichituș fusese mustrat de către diriginte că nu se ține de carte și invitat să ia exemplu de la Toma, cel mai bun băiat din clasă. Toma, stînjenit, se ridicase îndatoritor și promisese că, dacă Nichituș încuviințează, îl va ajuta la matematică. Atît i-a trebuit lui Nichituș. în recreație, s-a năpustit asupra lui Toma.

— Mă, tocilarule, cum îndrăznești să-ți vîri nasul unde nu-ți fierbe oala? Crezi că ești mai deștept decît mine? Nu ești! Ți-i necaz pe mine, mă invidiezi, asta e! Mie, ca să intru la liceu, nu-mi trebuie bătaie de cap; pune tata o vorbă, și gata! Pe cînd tu poți să tocești mult și bine, că tot n-ai să ajungi în clasa a opta!

— Asta mă privește! ripostă Toma, de abia reținîndu-se să nu-l lovească pe Nichituș. Ești un răsfățat. Dacă n-ar fi tatăl tău mare director, ai fi un...

Toma nu-și isprăvi fraza. I se făcuse lehamite.

Nichituș văzu roșu înaintea ochilor și vru să ridice mîna, dar pumnii strînși ai celuilalt nu promiteau nimic bun, așa că doar șuieră o sudalmă și-i întoarse spatele. Clocotea de furie; gîndurile i se învălmășeau în căutarea unei răzbunări.

Seara, la sfîrșitul cursurilor, în fața școlii trase, ca de obicei, o frumoasă limuzină albastră. Era mașina tatălui lui Nichituș. Cu toată ploaia puternică ce se pornise, copiii se îngrămădiră ca întotdeauna în jurul limuzinei, admirînd-o. Nichituș deschise portiera și, cu glas plin de dulceață, își pofti colegii.

— Toma dragă, Mihai, Nina, urcați-vă. Vă duc pînă acasă. Nu vedeți cum plouă? Haideți, vă rog.. Toma, nu te sfii, vino!...

Incîntați, copiii se strecurară în mașină. Toma mai șovăi o clipă — dar Nichituș îl trase de mînecă:

— Hai, zău. Să uităm ce-a fost. Eram atît de necăjit încît nu mi-am putut da seama ce spun..

Toma zîmbi și intră. La urma urmelor, e adevărat: la necaz, omul spune multe!

Lin, fără zgomot, limuzina porni. De-abia acum băieții observară că bărbatul de lîngă șofer era chiar tatăl lui Nichituș. Il salutară și el le răspunse cu bunăvoință. Glumeț și grijuliu, îi întrebă despre școală, ținu să afle sportul preferat al fiecăruia. Nichituș însă nu auzea nimic. Se gîndea la cu totul altceva. La cu totul altceva se gîndea probabil și Toma, pe care șoferul, privind în oglindă, îl vedea încruntat, stingherit. Toma observă că șoferul îl cercetează și zîmbi ciudat. Nu trecuseră nici zece minute de la pornirea limuzinei, că Nichituș, cu ochii scăpărători, întrebă deodată:

— Toma, cînd vii să-mi dai lecții la matematică?

— Ei, și tu, „lecții"!... Vin așa, cînd vrei tu, să repetăm împreună!

— Cu alte cuvinte, crezi că eu nu pot învăța singur? Că ești mai deștept decît mine? Ei, atunci ia dă-te jos din mașina mea! Șofer, oprește! Toma, ieși! Altădată să știi cu cine stai de vorbă!

Totul se petrecuse atît de repede încît lui Toma nu-i venea să creadă. Dar nu, nu era un vis. Roșața rușinii îi împurpura obrajii. Șoferul îi întîlni privirile rătăcite. Inciudat, acesta opri de tot motorul și, ca și cum ar fi vrut să lase mașina, scoase cheia de contact și o vîrî în buzunar. Buimăcit, umilit, Toma deschise portiera. Un braț puternic însă îl reținu.

— Stai jos

Era tatăl lui Nichituș. Palid, cu buzele albe, omul rosti către fiul său

— Cum poți să faci o asemenea faptă? Cine te-a învățat să procedezi așa? Ieși afară din mașină! Tu ai să te duci pe jos acasă! Ai înțeles? Pleacă! Pleacă!

Și reținîndu-se cu greu, îl împinse afară, în ploaie.

Copiii erau înmărmuriți. Tovarășul Nichituș li se adresă străduindu-se să-și învingă tremurul vocii:

— Acum, să-mi spuneți unde locuiți fiecare, să vă duc acasă...

...Ultimul rămase în mașină Toma. El ședea pe o stradă cu totul mărginașă. Cînd coborî și el, în pragul casei, tatăl lui Nichituș îi șopti:

— Băiete, iartă-mă pentru fiul meu.

Toma îl privi stăruitor în ochi și clipi înțelegător. Apoi limuzina făcu calea întoarsă către centru. Nu mai rămăseseră înăuntru decît tovarășul Nichituș și șoferul. La un moment dat, acesta din urmă se întoarse și rosti:

— Tovarășe director, dați-mi voie să vă spun că... Să vă spun că sînteți un om drept...

— E greu să crești un copil... murmură directorul.

— Adevărat, nu-i prea ușor.

— Ai și dumneata copii?

— Da, am unul.. Adineauri l-am lăsat acasă: Toma e fiul meu.

Sandu ALEXANDRU

CĂLĂTORIE ÎN ȚARA ZAȚULUI DE CAFEA

Mioara Cremene

— Ei, cum te simți azi, stimată Mioara Cremene? m-a întrebat spiridușul Vis-cu-ochii deschiși, cînd a mai poftit pe la mine.

— Nu prea bine, prietene.

— Și pentru ce, dacă îmi este îngăduit să te întreb?

— Am deschis colivia și mi-a zburat pițigoiul, am dus trandafirul în grădină, iar peștișorul mi-a murit. Acum sînt singură. Singură și amărîtă. Du-mă în cel mai trist și mai întunecat loc din lume.

— Iți voi face pe plac, zise oaspetele meu. Te duc pentru o oră în țara zațului de cafea. Loc mai amar și mai întunecat ca acesta nu există. Pentru asta însă, trebuie să apuci cescuța din fața ta de toartă, s-o răsucești de două sau de trei ori și s-o răstorni. Așa: uită-te acum! Vezi ce desene ciudate sînt pe pereții cescuței? Parcă sînt flori, și animale, și păsări. Iar acolo uite o cărăruie! Stai nițel: abracadabra, abracadabrum, magnunicofeinum! Să crească și să se înalțe ceașca de cafea... Incă o clipă, scumpă prietenă, și vom putea pleca. Pînă una-alta, hai să punem scaunul pe masă și să ne cățărăm pe marginile ceștii: altminteri va crește prea mare și nu o vom putea ajunge.

Intr-adevăr, fosta mea cescuță ajunsese aproape pînă la tavan. Ne-am cocoțat pe marginile ei și am pornit încetișor pe drumul care ducea la vale, între două rînduri de copaci negri-cafenii. Curînd, au început să ajungă la urechile mele și niște zgomote. Erau un soi de țipete, de răcnete și sforăituri și am înțeles că ne aflam într-o adevărată junglă. Flori ursuze se înălțau, împletindu-și tulpinile ciudate cu arbori pe ale căror crengi întortochiate atîrnau un soi de liane lungi și cafenii. Iar întreaga pădure era închisă la culoare și florile răspîndeau un miros de cafea.

Dar iată că, după o cotitură, ne-am trezit față în față cu un leu. Stătea trist, cu botul culcat pe labele dinainte, cu coama pleoștită și nici n-a tresărit cînd ne-a văzut.

— Cum o mai duci, prietene? — l-a întrebat spiridușul, înclinîndu-se în fața lui de parcă ar fi fost vechi cunoștințe.

— Mă mai întrebi? i-a răspuns leul și a scos unul din acele răcnete jalnice pe care le auzisem adineauri. Sînt cel mai trist leu de pe lume. U-a-a-a!

— Dar de ce, dragul meu, de ce?

— Mai întîi pentru că am un gust amar în bot, de care nu mă poate scăpa nici un vînat și apoi din pricina băiețelului din fundul ceștii de cafea. U-a-a-a, bietul de el. U-a-a-a, sărmanul de el, ce amară viață!

L-am lăsat pe leu îndurerat și am mers mai departe. Pe după un tufiș am zărit un gît lung, plin tot cu pete de cafea. In vîrful lui se cocoțase un căpșor mic, împodobit cu două cornițe. Gîtul se legăna și căpșorul moțăia, dîndu-ne binețe.

— A, bună ziua, bună ziua, domnișoară girafă, strigă politicos tovarășul meu de drum. Ce mai faci?

— Of, sînt tristă, dragul meu. Girafă mai tristă decît mine nu e pe lume, suspină cea întrebată și rupse ușurel un smoc de frunze de pe un copac înalt.

— Dar de ce, domnișoară, de ce?

— In primul rînd, din pricină că frunzele pe care le mănînc sînt amare, tare amare, și apoi pentru că mi-e milă de băiețelul din fundul ceștii de cafea... Of, bietul de el, of, sărmanul de el, ce întunecat i-e traiul... Și începu să lăcrimeze, vărsînd picuri mari cît bobul de cafea.

...Aș mai fi rămas poate dacă spiridușul nu m-ar fi tras de mînecă, îndemnîndu-mă la drum...

— Te salut, te salut, viteazule vultur, făcu el peste cîtăva vreme către o pasăre pestriță care se odihnea pe o creangă țepoasă. Ei, ce mai faci? Ce mai zici?

— Sînt trist, sînt necăjit, sînt cel mai necăjit vultur de pe lume, cîrîi îndurerată pasărea. Cîrr!

— Și din ce pricină, dacă nu te superi?

— Mai întîi pentru că zbor pe un cer întunecat, se plînse vulturul. Și apoi fiindcă mi se rupe inima din pricina băiețelului din fundul ceștii de cafea, cîr, sărmanul de el, cîr, bietul de el, ce neagră i-e soarta! Și-și desfăcu larg aripile ca niște brațe deznădăjduite.

Atuncea răzbi pînă la urechile noastre un cîntec zglobiu. Părea atît de straniu în lumea asta cafenie și tristă, încît, fără să stăm pe gînduri, ne-am luat după el. Așa am ajuns într-o poiană mlăștinoasă. Acolo ședea un băiețel. Și el cînta. Era un băiețel slab, slab, gol-goluț, pe cap cu o pălărie ruptă, ruptă, în fața unui bordei dărăpănat, dărăpănat.

Ne-am apropiat unii de alții.

— Cine ești tu? l-am întrebat.

— Eu sînt băiețelul din fundul ceștii de cafea, mi-a spus micuțul. Eu am adunat boabele pe care le-ai băut astăzi în cescuță.

— Și de ce plîngea leul de mila ta?

— Fiindcă știa cît de des mă bate stăpînul.

— Și pentru ce lăcrima girafa?

— Fiindcă m-a văzut adesea flămînd.

— Dar de ce era necăjit vulturul?

— Pentru că el mi-a zărit părinții morți!

— Bietul de tine, am strigat, se vede că ești foarte, foarte trist, cel mai trist băiețel de pe lume.

— Sînt vesel, zise băiețelul, și începu să rîdă.

— Așa, și pentru ce ești vesel?

— Nu știu nici eu, dar, uite, sînt vesel întotdeauna. Poate pentru că am atîția prieteni.

— Băiețel curajos, oare nu ai nici o dorință, spuse spiridușul? Gîndește-te la orice dorință și ți-o voi împlini.

— Dacă-i așa, spuse el, vreau mult să am aici în poiana asta o cascadă, o cascadă adevărată. Aș dori-o, limpede și frumoasă în dosul colibei, iar seara eu și prietenii mei am face cu toții baie.

— Păi uite, chiar ai o asemenea cascadă, zîmbi spiridușul făcînd un semn.

Și deodată în spatele bordeiului începu să curgă un șuvoi argintat cu margini de zăpadă și de dantelă.

— Ura, țipă băiețelul, alergînd către cascadă, ura!

De cum ajunse la ea, începu să se zbenguie și să împroaște cu veselie stropi strălucitori. A împroșcat cu apă și spre noi. Și eu am pufnit în rîs. Era cu adevărat un băiețel foarte hazliu.

Dar tot stropind și stropind, cînd m-am uitat în jur, am văzut că jungla pierise. Iar cînd m-am întors spre băiețel, pierise și el.

— Asta s-a întîmplat fiindcă apa topește zațul de cafea, m-a lămurit spiridușul Vis-cu-ochii-deschiși. De altfel gata, ora a trecut, e timpul să ne-ntoarcem.

Tu nu fi tristă. Băiețelul trăiește cu adevărat, doar că noi nu-l mai putem vedea. Dar, dacă vrei, ne mai putem întoarce la el și altă dată, oricînd o să bei din nou o cescuță cu cafea...

De vorbă cu NAZIM HIKMET

In urmă cu puțini ani, în întreaga lume a devenit cunoscută poezia „Fetița moartă". Multe mame, mulți copii au citit-o cu atenție, au chibzuit și au înțeles ce primejdie groaznică reprezintă arma atomică. Poezia avea puterea unui manifest.

De unde atîta vigoare în cîteva strofe, cine e poetul care a izbutit să dea atîta forță acestei poezii? Să recitim împreună cîteva din versurile acestei poezii:

„Am murit la Hiroșima
Zece ani s-au scurs, firește,
Eu am șapte ani și acuma,
Mort, copilul nu mai crește.

Mai întîi s-aprinse părul,
Ochii-n flăcări îmi pieriră,
Scrum rămas-am, praf rămas-am
Vînturi mari mă risipiră.

. . . .

Bat ușor din ușă-n ușă:
Tanti, scrie! Nene, scrie!
Alți copii să nu mai moară,
Joacă fie, viață fie.

In numele tuturor, al copiilor, al tinerilor și bătrînilor ce avem comună dragostea de viață, glăsuiesc vibrantele versuri ale poeziei „Fetița moartă", scrisă de marele poet turc Nazim Hikmet.

Mult timp am dorit să-l cunosc pe acest om, care, prin versurile sale poate să miște sufletul omului, să-l facă să înțeleagă primejdiile, să fie fericit de bucurii. Și iată că recent am avut prilejul să-l cunosc.

Cum arată Nazim Hikmet? Un om înalt, bine legat, cu o față blajină, modestă. Este un om care a trăit o viață extrem de grea. S-a lovit de multe greutăți și necazuri. Dar niciodată nu a dezarmat. In Turcia, pentru convingerile sale comuniste, a ispășit 17 ani de temniță. Dar ferecușul lanțurilor i-a îndîrjit caracterul. Fugit din Turcia, a continuat să lupte cu arma scrisului pentru realizarea ideilor sale. In ultimii ani a scris poezii și piese de teatru de o mare valoare. Aceste producții literare contribuie la faima mondială a lui Nazim Hikmet, fiu al poporului turc.

L-am întrebat pe Nazim Hikmet:

— Vă plac copiii?... Ați scris despre ei?...

Am primit răspunsuri calde, din inimă.

— Dacă îmi plac copiii? Cum să nu-mi placă, dacă și eu sînt tatăl unui copil de 6 ani. Am un băiat, Memet, care se află împreună cu mama lui, în Turcia. Sînt departe de mine, dar îi simt aici, în inima mea...

Poetul Hikmet a scris poeme înflăcărate închinate fiului său. Prin ele îl învață pe Memet să-și iubească patria, să fie alături de comuniști, tovarăși de luptă ai tatălui său.

Nazim Hikmet povestea:

— La Moscova și la Praga am petrecut multe ore plăcute în mijlocul copiilor, al pionierilor. Am admirat întotdeauna activitatea organizată a copiilor, faptul că ei au multă imaginație și știu să-și petreacă timpul cu folos...

Am plecat de la marele Hikmet cu convingerea că este un adevărat comunist, un om care și-a înțeles întotdeauna menirea: să-i însuflețească pe oameni, să-i îndemne să urască moartea, să lupte pentru viață, pentru viitorul fericit al copiilor.

C. ROMAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața „Scînteii" Tel 7 60 10, 7 61.00 Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din școli.
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".